

prima instanță - S. Balmuș,
instanța de apel - M. Ciugureanu, B. Bîrca, S. Arnaut,

DECIZIE

02 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:
Președintele ședinței,
Judecători

Valeriu Doagă
Iuliana Oprea
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia,
în pricina civilă înaintată de Întreprinderea Mixtă Organizația de
Microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată împotriva lui
Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia, privind transmiterea în posesie a bunului
ipotecat, evacuarea din imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014, prin
care s-a restituit apelul declarat de Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia,

c o n s t a t ă:

La 19 februarie 2013, Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare
„Microinvest” societate cu răspundere limitată s-a adresat cu cerere de chemare în
judecată împotriva lui Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia, în care a solicitat
transmiterea în posesie a bunului ipotecat, apartamentul nr.16 compus din două
odăi, cu suprafața de 55,3, m.p., situat în mun. Chișinău str. Țărânei 107/1, în
scopul vânzării, evacuarea pîrîților și a tuturor persoanelor care locuiesc în acest
imobil, fără acordarea unui alt spațiu locativ și încasarea cheltuielilor de judecată
în mărime de 2582,75 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că conform contractului de împrumut u
destinație specială cu dobîndă nr.CCCS-57.11 din 06 septembrie 2012
Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare „Microinvest” societate cu
răspundere limitată a acordat lui Chisaru Ghenadie un împrumut în sumă de
29000 euro, cu o dobîndă de 16,5% anual, cu termenul final de rambursare de
48 luni.

Ca măsură de asigurare a rambursării împrumutului primit, Chisaru
Ghenadie și Chisaru Silvia la 07 septembrie 2012 au încheiat contractul de ipotecă

nr.0100/11/92555, prin care au ipotecat apartamentul nr.16 compus din două odăi, cu suprafața de 55,3, m.p., situat în mun. Chișinău str. Țărânei 107/1

Susține că împrumutătorul a transmis împrumutului integral suma convenită prin contractul de împrumut încheiat între părți, însă ultimii nu și-au onorat obligațiunile contractuale asumate privind rambursarea împrumutului și dobînda aferentă.

Prin hotărîrea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 august 2014, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată.

S-a transmis silit de la debitorul gajist Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia în posesia creditorului Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată bunul ipotecat apartamentul nr. 16 din str. Țărânei, 107/1, mun. Chișinău, cu suprafața de 55,3 m², înregistrat cu nr. cadastral 0100506.125.01.016, pentru comercializarea ulterioară în scopul stingerii datoriei acumulate de către debitori, la rambursarea împrumutului primit în baza contractului CCCS-57.11 din 06 noiembrie 2011.

S-a dispus evacuarea debitorului Ghenadie Chisaru și Silvia Chisaru cu toți membrii familiei lor din apartamentul nr.16 situat pe str. Țărânei, 107/1, mun. Chișinău.

S-a încasat în mod solidar de la debitorul gajist Silvia Chisaru și Ghenadie Chisaru în beneficiul Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată, suma de 2582,75 lei cu titlul de cheltuieli de judecată.

La 08 septembrie 2014, avocatul Spoială Sergiu în interesele apelanților Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia au declarat apel împotriva hotărîrii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 august 2014, solicitând casarea integrală a hotărîrii și adoptarea unei noi hotărîri prin care să fie respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Întreprinderea Mixtă Organizația de Microfinanțare „Microinvest” societate cu răspundere limitată.

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 08 octombrie 2014 s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Spoială Sergiu în interesele lui Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia.

La 30 iulie 2015, apelanții Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia au mai înaintat o cerere de apel preventiv împotriva hotărîrii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 august 2014, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, admiterea acesteia, casarea integrală a hotărîrii nominalizate cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

La 15 decembrie 2015, apelanții Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia au depus apel motivat înaintând aceleași cerințe.

Prin încheierea Curții de apel Chișinău din 16 decembrie 2015 s-a respins cererea apelanților Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia privind repunerea în termen de declararea a apelului și s-a restituit cererea de apel declarată de către Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia.

La 15 decembrie 2015 Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014, solicitînd, admiterea recursului, repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea

încheierii recurate, cu restituirea pricinii în instanța de apel, la faza primei cereri de apel.

În motivarea recursului au invocat că, nu au recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 octombrie 2014.

Susține că la materialele dosarului nu există nici o dovadă care să demonstreze că recurenții au primit copia încheierii recurate.

Consideră că le-au fost îngăduit accesul la un proces echitabil, prin care s-au omis principiile fundamentale ale efectuării justiției. În primă instanță nu a avut posibilitatea de a prezenta probe în vederea apărării poziției, deoarece procesul s-a desfășurat în lipsa Silviei Chisaru, astfel fiind lipsită de un proces echitabil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat urmează a fi respins ca fiind depus tardiv din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit. a) Codul de Procedură Civilă, instanță de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit materialelor cauzei se constată că, pentru ședința de judecată din 08 octombrie 2014 părțile nu s-au prezentat în ședința de judecată, deci au fost citați legal.

La 24 octombrie 2014 potrivit scrisorii Curții de Apel Chișinău încheierea a fost expediată părților (f.d.88).

În conformitate cu art.425 Codul de Procedură Civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Contrar prevederilor art. 425 Codul de Procedură Civilă, la 15 decembrie 2015 recurentul a declarat recurs, cu depășirea termenului de 15 zile, ceea ce constituie temei în conformitate cu art.427 lit. a) Codul de Procedură Civilă de a respinge recursul, deoarece, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Astfel, recurentul urma a declara recurs în termen de 15 de zile de la data pronunțării încheierii, adică pînă 23 octombrie 2014 inclusiv, însă recursul a fost declarat la 15 decembrie 2015, cu omiterea neîntemeiată a acestuia.

Referitor la alegațiile recurentului precum că, atât avocatul apelaților cît și apelanții Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia nu au recepționat încheierea instanței din 08 octombrie 2014, instanța de recurs le consideră nejustificate.

Or, după restituirea cererii de apel depusă la 08 septembrie 2014, recurenții se adresează din nouă cu cerere de apel împotriva hotărîrii judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 05 august 2014, prin urmare cu certitudine rezultă că, recurenții cunoșteau despre soluția emisă, însă nu au întreprins măsurile necesare în termenul legal indicat de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căroră li se subsumează și instituirea unor termene, după expirarea căroră valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Conform jurisprudenței CEDO, participanții procesului de judecată, inițiind proceduri în justiție, urmează să-și asume un rol activ urmărind cu diligență derularea procesului său.

CEDO în hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, recurenții Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia nu au depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen. Fiind persoane interesate în examinarea acestei cauze, urmau să întreprindă măsuri necesare în termenul legal imperativ.

În asemenea circumstanțe, neputînd calea de atac permisă de lege, se prezumă că părțile au fost de acord cu soluția instanței de apel din 08 octombrie 2014, admițînd în mod tacit efectele actului de dispoziție judecătorească. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv va încălca principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, este cert că depunînd cererea de recurs la 15 decembrie 2015 împotriva încheierii pronunțate la 08 octombrie 2014, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Recurenții Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia au solicitat repunerea în termenul indicînd ca temei faptul că nu au recepționat încheierea recurată, iar la materialele dosarului nu există dovada recepționării ei.

Reieșind din prevederile art.116 Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

Făcînd trimitere la norma citată mai sus, în speță recurenții nu au prezentat careva probe în vederea motivării omiterii termenului, or, în conformitate cu prevederile art.118 alin.(1) Codul de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel depusă de Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (cazul Van Hani versus Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ca fiind depus tardiv recursul declarat de Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a) art. 425 și 428 alin.1) Codul de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Chisaru Ghenadie și Chisaru Silvia, ca fiind depus tardiv.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

Judecători

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari